

Veiledning til "SØKNAD OM STØNAD FRA NAV TIL ANSKAFFELSE AV MOTORKJØRETØY"

TRS kompetansesenter, 20.08.2014 v/Unni Steen, ergoterapispesialist

På nav.no finnes det informativ veiledning om hvem som kan søke bil, hvilken type bil man kan søke om, spesialtilpasninger og økonomiske forhold. Der finnes også en E-veileder vedrørende bilsøknaden. Rundskrivet til §10-7 Bokstav h – "Anskaffelse av motorkjøretøy eller annet transportmiddel" (nav.no/retts kildene/Rundskriv) gir nyttig informasjon om hva som bør vektlegges i søknaden og endringer i rettspraksis vedrørende type bil en kan få stønad til. Det anbefales å kontakte eget NAV-kontor for å få et veiledningsmøte vedrørende utfylling av søknaden.

Denne veiledningen er ment til fagpersoner (ergoterapeut, fysioterapeut og fastlege) som er delaktige i bilsøknader for personer med Osteogenesis Imperfecta (OI), Arthrogrypose multiplex congenita (AMC) eller kortvoksthet. Disse tilstandene medfører ofte spesielle og mindre kjente forhold som kan påvirke behovet for bil og tilpasning av bil. Vedrørende lovgrunnlaget for stønad til bil henvises det til Folketrygdloven kap. 10, § 10-7, bokstav h.

Innspill til noen punkter i søknadsskjemaet: Skjemaet finnes på nav.no (Person - Privatperson - Skjemaer og Søknader - Hjelpemidler og tilrettelegging). Postnummer og fødselsnummer må legges inn for å få opp skjemaet.

Transportbehovet (pkt 5): For å få stønad til bil må transportbehovet være reelt og betydelig og offentlig kommunikasjon eller spesialtransport ikke løse transportbehovet. Familieforhold, stedlige kommunikasjonsmuligheter og boligens beliggenhet vil sammen med funksjonsnedsettelsen også kunne spille inn i forhold til mulighet for å få stønad. NAV understreker i "Rundskriv til §10.7 Bokstav h" at det er viktig at alt dette beskrives grundig. I beskrivelse av transportbehovet skal alle gjøremål som innebærer behov for bil tas med, også vanlige gjøremål som "å handle, besøke banker og offentlige kontorer, besøke familie og venner, komme seg ut i naturen, aktiv organisasjons- og foreningsarbeid, drive trening m.m." Det er også viktig å ta med aktiviteter man ønsker å delta på, men har valgt bort i mangel av bil - samt framtidige transportbehov.

Funksjonsbeskrivelse (pkt 7, 9 og 13). Både søkeren selv (pkt 7) og fagpersoner (pkt 9 og 13) skal beskrive funksjonsnedsettelsen og hvordan den påvirker gangfunksjonen og søkeren i det daglige. Den faglige uttalelsen utarbeides ofte i samarbeid mellom lege og ergoterapeut eller fysioterapeut.

Når søkeren har en sjelden og lite kjent diagnose, er det viktig å beskrive kroppslige/fysiske forhold og hvordan dette innvirker på funksjonsevnen. Kroppshøyde, ben- og armlengde/rekkevidde, leddbevegelighet og muskelstyrke, hånd/armfunksjon, smerter, fatigue med mer er forhold som kan ha stor betydning for gangevne, utholdenhet/gangdistanse, mulighet til å gå i trinn og komme opp på vanlig høye seter og å holde seg fast, samt å bære med seg ulike typer bagasje. Dersom evnen til å forflytte seg er ulik sommer/vinter, på ulike underlag, i terreng/bakker bør dette framkomme, samt hvordan forholdene er der en bor. Det bør også framkomme om det er svingninger i funksjon som påvirker gangevnen, slik at det ikke bare er

”gode dager” som beskrives. Det er viktig å beskrive hva søkeren kan klare med mye strev, og hvorvidt dette vil være urimelig belastende å utføre daglig, og om det kan påvirke mulighetene til å leve et aktivt og deltakende liv både med tanke på studier/jobb, omsorgsarbeid og fritid.

Da saksbehandlerne i NAV ofte ikke har møtt noen med diagnosen før, kan det være lurt å legge ved bilder av aktuelle situasjoner (f.eks oppstiging i buss og sete,) slik at de lettere kan danne seg et bilde av situasjonen.

”Medisinskfaglig vurdering av ganglengde og hvorvidt søker kan reise alene med kollektive transportmidler” (pkt 13): Her bes det om en vurdering av hvorvidt søkeren kan benytte kollektivtransport for å dekke sitt transportbehov. Det er viktig å merke seg at en ikke skal svare på om søkeren i det hele tatt kan greie å komme seg inn på og reise med kollektiv transport, men om kollektiv transport er hensiktsmessig transportmåte for søkeren i dagliglivet. Dersom søkeren har betydelige vansker med å greie på/avstigning eller til å innta sittestilling og dette vurderes som urimelig belastende, skal svaret være ”nei”. (jmfr Rundskriv til § 10-7 bokstav h ”Belastning ved bruk av transportmidler”). Dersom man svarer ”ja” på det punktet, vil søknad om bil bli avslått.

Spørsmål om funksjonsnedsettelsen kan påvirke kjøreevnen (jmfr. Førerkortforskriften): Dette skal vurderes som ved alle andre som ønsker å ta førerkort. Dersom det er usikkerhet vedrørende egnethet for bilkjøring, kan søkeren henvises til Førerkortvurderingsopphold på Sunnaas sykehus HF. Under oppholdet gjøres en helhetlig vurdering (medisinsk, kognitiv, nevropsykologisk, sensomotorisk og evt. praktisk kjøreutprøving). Søknad om opphold sendes til Regional koordinerende enhet (RKE), Sunnaas sykehus, 1450 Nesoddtangen

Valg av biltype og behov for spesialutstyr (pkt 8 og 9): Flere av brukergruppene ved TRS er gående over korte avstander, men ofte avhengig av å ha med seg elektrisk rullestol i bilen. I tilfeller der de ikke behøver å ha med rullestolen, har de behov for å kunne gå inn gjennom førerdøren. For disse søkerne er gruppe 2 bil (kassebil) hensiktsmessig, og de trenger heis og stigtrinn. NAV har nå åpnet for at det kan være mulig å få innvilget klasse 2 bil i slike tilfeller (se Rundskrivet s.3). I søknadens pkt 8 skal det redegjøres for hvilke hjelpemidler en trenger å frakte med seg. Situasjonsbetinget behov for å ha med rullestol må beskrives i funksjonsbeskrivelsen. At det nå kan søkes om klasse 2 bil i disse tilfellene er en oppmykning av den strenge praksis som har vært etter endring av bilforskriften i 2003. Mange har i denne perioden fått avslag på gruppe 2 bil, og i stedet tilbud om gruppe 1 (personbil) med tilhenger, noe som er en løsning personer med kortvoksthet, AMC eller OI ofte ikke blir selvhjulpne med.

Mange søkere har behov for spesialutstyr i bilen. Endelig vurderingen av biltilpasning gjøres ved NAV Hjelpemiddelsentral og i kompliserte saker i samarbeid med *Kompetanseteam Spesialstyring- og tilpassing (KST)* (se Rundskrivet s 2). I pkt 9 og i funksjonsbeskrivelsen fra ergoterapeut skal det framgå behov for spesialutstyr/spesialtilpasninger.

TRS rolle i bilsaker: Fagpersoner på TRS vil gjerne være diskusjonspartnere i søknadsprosessen og bidra med kunnskap om diagnosen og funksjonsmessige følger av den.